

Orta Kütleli Canavar, Büyük Gizem!

Bir mağazaya kendine bir tişört almaya gittiğinde ilk olarak neye bakarsın, tabiki kendine uygun bir bedene; küçük mü, orta boyutta mı ya da büyük mü diye. Evrendeki kara canavarların karadelik olduklarını biliyor muydun ve aslında onların da farklı boyutlarda olduğunu?

Bir karadeliğe yaklaşan herşey, o kadar güçlü bir şekilde çekilir ki, kaçma şansı yoktur. Evrendeki en hızlı şey olan ışık bile eğer bu canavarlardan birinin yakınından geçiyorsa ölüme mahkumdur. Bu yüzden karadelik siyahtır. Karadelikler gerçek delik olmasa da, boşluk da değillerdir. Kara delikler aslında son derece küçük bir bölgeye sıkışmış çok fazla malzeme ile doludurlar.

Gökbilimciler, pekçok galaksinin kalbinde süper kütleli karadeliklerin olduğunu bilmektedirler. Aslında küçük karadelikler de büyük yıldızların patlayarak ölmesi sonucunda oluşurlar. Fakat orta boyuttaki karadelikleri bulmak oldukça zordur.

NASA/ESA Hubble Uzay Teleskobu, gökbilimciler tarafından "orta kütleli kara delik" (IMBH) olarak bilinen orta büyüklükteki bir kara deliğin en iyi kanıtını bulmuştur. Bu karadelikler, bu kara delikler genellikle kara deliklerin nasıl geliştiğini ve büyüdüğünü inceleyen bilim adamları için kayıp bir halka olarak bilinir. Bugüne kadar, Evrende çok az IMBH bulunmuştur.

IMBH'ler, süper kütleli kara deliklerden daha küçük ve daha az aktif oldukları ve genellikle yakındaki yiyecek kaynaklarına sahip olmadıkları için bulmakta zorlanırlar. Bunun sebebi, onların kütleçekiminin yeterince güçlü olmamasından kaynaklanır, kütle çekimi güçlü olmadığı için de yıldızları ve kozmik malzemeleri kendine çekerek yiyememektedir. Ancak şanssız ve ölüme mahkum bir yıldız bu kara deliklerden birine çok yaklaşırsa, yıldız sadece parçalanmakla kalmayacak, aynı zamanda bu karşılaşma oldukça parlak olduğu için gökbilimciler tarafından da görülebilir - gökbilimciler bu yeni IMBH'yi Hubble Teleskobu ile tam olarak böyle bulmuşlardır!

COOL FACT

Hubble Uzay Teleskobu tarafından bulunan bu yeni IMBH, orta büyüklükte olmasına rağmen, Güneşimizin kütlesinin 50.000 katından fazla!

More information about EU-UNAWE
Space Scoop: www.unawe.org/kids/